

At bide er en naturlig og sund hundeadfærd

At bide er mange ting – og ganske misforstået!

Bid: Dybe sår, knuste knogler, blod

Markering: Overfladiske skrammer forårsaget af at man trækker legemsdelen til dig.

Ellers blå mærker.

🐾 **Hvalpe** (bidehæmninger)

🐾 **Opmærksomhed** – hvalpe, unge og voksne

🐾 **Forsvar:**

- ✓ Som svar på et modangreb, og hvor flugt ofte er umuliggjort: hunden viser ofte underlegenhedsadfærd og aggressivitsadfærd (tænder)
- ✓ Ved forsvar af afkom eller hunden befinder sig i eget territorium: hunden viser ofte overlegenhedsadfærd og aggressivitet
- ✓ Ved flugt: hunden viser ofte angstadfærd og underlegenhedsadfærd
- ✓ Ved tillidsbrister, misforståelse og hvor flugt er umuliggjort som f.eks. at man skal kunne tage hundens mad...: Hunden viser ofte angst-/ underlegenhedsadfærd og aggressivitsadfærd

🐾 **Fikseringer** (hunden ser ligesom kun bolden, pinden ... og tager fat ved enhver bevægelse)

Der er vist ikke nogen hvalpe, der ikke bider. Prøv f.eks. at se på et kuld hvalpe, der legeslåes med hinanden. Med deres syle skarpe tænder hiver og flår de i hinanden. Lige pludselig hører man et lille hyl fra en af hvalpene i kampens hede. Straks stopper det hele og den hvalp der hylede, trak sig tilbage, men kun for at kaste sig ind i kampen igen.

Dette er en **naturlig og sund hvalpeadfærd**, der skal udvikle hvalpenes bidehæmninger, således at de kan indgå i en flokstruktur og kommunikere forebyggende. Dette overføres indlysende nok på os mennesker, idet vi jo får hvalpen, når den bare er 8 uger gammel. Det går især ud over vore hænder, arme, ansigt og ben. Nogle hvalpe er mere energiske end andre.

Ejere til unghunde og voksne hunde har ofte problemer med at hunden bider i dem. Det største problem i disse situationer er vel at man misforstår, hvad der sker og tillægger hunden skumle intentioner og hensigter. Mange mennesker tror faktisk at skabningen forsøger at "blive chef i huset" ved at teste lederskabet. Andre er af den opfattelse at hunden er "aggressiv" – den bider jo!

For mange mennesker sker der desværre det at man gør en naturlig og sund hundeadfærd til et alvorligt problem. Man begynder at håndtere hvalpen/unghunden på en ganske voldelig måde i et forsøg på at lære

den at opføre sig ordentligt. Dette kan sagtens resultere i et af de tre nedenfor nævnte problemer, men som for så vidt er lige alvorlige:

1. Nogle hvalpe synes det er ganske underholdende at få al den opmærksomhed, når de begynder at bide i deres ejere. Negativ opmærksomhed er ofte bedre end ingen opmærksomhed. Hvalpen negligerer helt ejerens aggressive tonefald og kropssprog, fordi kontakten bare er så dejlig. At bide i ejeren bliver da godt og grundigt indlært og der er stor risiko for at hvalpen medtager dette adfærdsmønster til voksenlivet. Det er bestemt ikke unaturligt at hvalpen stopper med at bide i det sekund, den bliver straffet (det gør den også, hvis du giver den en godbid som afledning!), men ikke længe efter er den godt i gang igen. Hvalpe er også gode til hurtigt at finde ud af hvem der "hopper på legen" og hvem der ikke gør. Dem der er mest opmærksomhedsgivende (positiv som negativ) er i hvalpens referencesystem med på ideen.
2. Andre hvalpe bliver så skræmte af at blive straffet at de holder helt op med at bide. De stopper også ofte med at hilse eller tage kontakt i det hele taget. Hundeejeren bliver da ofte rigtig glad i første omgang, men faktum er at dette er rigtigt alvorligt, idet sådanne hvalpe mister en utrolig vigtig social indlæring og det er desværre ofte sådanne hvalpe, der bider som voksne.
3. Den tredje variant er hvalpe, som bliver så skræmt af at blive straffet at de ikke ser anden udvej end at forsvare sig. Når ejeren f.eks. bøjer sig ned for at tage fat i hvalpen knurrer og bider den for alvor – noget helt andet end hvalpebidning. Her ender historien desværre ofte for mange hvalpe, som er helt normale hvalpe, der ikke har gjort noget andet end at havne hos ejere, der ikke vidste bedre.

Faktum er at hvalpebidning er en ganske nyttig adfærd! Når hvalpe bider i hinanden lærer de en meget vigtig færdighed – bidehæmninger. De lærer at tænder gør ondt, når man bider for hårdt. Hvis en hvalp bider for hårdt, vil den anden hvalp komme med et lille hyl og så vil den trække sig tilbage. Den anden hvalp erfarer at dette ikke var så heldigt – "når jeg bider for hårdt, vil den anden hvalp ikke lege med mig mere". Næste gang vil den så være mere forsigtig. På denne måde er den godt på vej til at lære at kontrollere sine tænder.

Hvalpebidning er altså en ganske normal og sund adfærd, men hvordan ville hvalpens moder kontrollere dette og hvad skal vi som mennesker gøre?

Der skelnes mellem to situationer:

1) **Den sociale relation** (når der kun er de to individer):

Når en hvalp bider i sin mor, vil hun ignorere dette og gå væk. Moderen er jo ikke interesseret i at skabe mistillid, men derimod at opbygge tillid og tryghed

2) **Den ikke sociale relation** (når der er et eller andet mellem de to individer):

Når en hvalp bider i sin mor og hun f.eks. ligger med et kødben og hun fornemmer at hvalpen forsøger at få benet, vil hun derimod knurre og eventuelt pinne. Denne afgør hun i forhold til, hvor hvalpen tager fat i hende. Hvis hvalpen er tæt på moderens hoved, ja så er det muligt at den er på vej til kødbenet. Er hvalpen derimod i gang med at tage fat i hendes hale, ja så bedømmer hun situationen som værende social (se under pkt. 1). Hvis hvalpen ikke stopper på hendes knurren, vil hun prompte lave en direkte irettesættelse ved en meget blid pinning over hvalpens snude. Hun sætter ikke tænderne i for at påføre hvalpen smerte! Lige så hurtigt pinningen er sket, lige så hurtigt opfører moderen sig som om intet var hændt.

Som menneske er det vigtigt at vi forsøger at agere ligesom hvalpens moder ville have gjort. Dette betyder i praksis at når hvalpen bider i os, må vi ignorere. Forsøger hvalpen at tage vores mad ud af vor hånd, ja så er der tale om en ikke social relation og vi kan bruge pinning, MEN dette betyder altså at vi er 100 % klar til ikke at føre vore egne følelser med ind og at vi ikke samtidigt råber og skriger med aggressiv tonefald. Dette lyder nemt, men er for de fleste ganske umuligt at gennemføre!

Hvis vi giver et hyl fra os, er det altså også vigtigt at gå væk fra hvalpen, ellers lærer den ikke så meget! Hvalpens moder, ville dog aldrig give et hyl fra sig.

Til gengæld stiller hvalpens moder ikke sociale situationer op. Hun kan f.eks. finde på at lægge et kødben et par meter væk fra sig selv. Når en hvalp så får øje på det og går imod det, vil hun knurre, MEN med lukket mund (hvilket betyder at hun IKKE er aggressiv!!). Stopper hvalpen ikke, ja så laver hun en pinning. Dette mener vi ikke man bør gøre. Der er så mange situationer, der ligesom af sig opstår. F.eks. er det ikke ualmindeligt at hvalpen tager fat i en sko ude i entreen. Det vigtige her er at have lært hvalpen et stille og roligt nej og så være på stedet. Nej skal falde i det splitsekund hvalpen er på vej til at sætte tænderne i og ikke 10 sekunder efter den har sat tænderne i. En hund husker hvad der er sket indenfor de sidste 3 sekunder og ikke mere. Kommer irettesættelsen for sent, ja så kan medlæringen gøre at hvalpen måske kiggede på dig og så er det pludselig ikke det at sætte tænderne i skoen, men at kigge på dig, der opfattes som en grænse/et forbud. Det er dette man kalder for timing. Derfor forebygger man, når man ikke er til stede, ved at fjerne skoene!

Disse ikke sociale situationer, hvor vi som mennesker skal sætte grænser op i hverdagen, må dog ikke overskygge den sociale del. En god tommelfingerregel er at man har 5 forbud og ikke mere! Det kunne f.eks. være: Du må ikke tigge ved bordet, du må ikke hoppe op, du må ikke trække i snoren, du må ikke være i møblerne, du skal komme, når jeg kalder. Man må som ny hvalpe ejer lave sig en liste og se realistisk på at det er en hvalp. En hvalp kan og skal ikke leve op til at være en fuldt udviklet socialt tilpasset hund. Den har brug for at prøve sig frem og tilegne sig vigtig viden og egenløsning af problemstillinger.

Her følger en tretrinraket til løsning af "problematikken" omkring hvalpebidning:

Her beskrives indlæringen af hvalpens bidehæmning i hænderne. Det kunne ligeså godt være i ansigtet eller benene.

1. Man sidder f.eks. på gulvet og leger med hvalpen. Lad hvalpen tage fat i dine hænder (du må naturligvis hverken tvinge eller lokke/guide hvalpen – tænk at bede hvalpen om at gøre noget og så sætte en grænse: mon ikke det kunne være grundlag for mistillid?). Så længe det er blidt, gør du ingenting, men i samme splitsekund hvalpens tænder rammer huden med en større intensitet, gives et behersket og følelsesløst hyl (eller sig "AUV" – det skal mest ligne et hvalpehyl), man rejser sig op og går væk i mindst 20 sekunder. Så går man tilbage og genoptager leger. Du gentager i fald hvalpen igen bider..
2. Når hvalpen ligesom begynder at forstå reglerne, øger man kravet. Nu godtager man kun en meget, meget blid berøring fra tænderne. Alt andet udløser et AUV og man går væk i mindst 20 sekunder og går tilbage.. Lidt efter lidt "tåler" man mindre og mindre tryk fra tænderne før man siger AUV og går væk og går tilbage.. Til sidst accepterer man kun at hvalpen sutter/slikker på hænderne.

Målet med de første 2 trin er IKKE at lære hvalpen at den ikke må bide, MEN derimod at lære hvalpen at kunne kontrollere sine tænder – dvs. bidehæmning og selvbeherskelse ("Doggie Zen"). Hvalpen starter denne indlæring sammen med andre hvalpe, men vi mennesker bliver nødt til at fortsætte, idet vi mennesker (vores hud) er meget mere følsom end en andens hunds (vi har jo ikke pels).

Dette gælder også i fald man har en tæve med kun 1 hvalp, da må man "lege" anden hvalp for at forebygge at hvalpen slet ingen bidehæmning får!

3. Når hvalpen er omkring 3 måneder gammel, bør den have lært at man skal være meget forsigtig med sine tænder. Nu kan vi så lære hvalpen at det overhovedet ikke er nødvendigt at bruge tænderne på noget tidspunkt. Dette kan man gøre på mindst 2 måder:

- I. Vi fortsætter bare de ovenfor 2 nævnte punkter.

- II. Når først hvalpen har lært at bide forsigtigt, kan vi også bruge klikkeren til at lære den ikke at bide under nogle omstændigheder. Det er vigtigt at hvalpen først har lært at bide blidt, før man kan lære den helt at lade være. Dette kan gøres således: Lad hvalpen ved en tilfældighed bide blidt i hånden. Bliv helt passiv, sid helt stille, rør absolut ikke hånden, sig intet.. og vent til hvalpen tilfældigt slipper grebet. Klik i samme splitsekund og beløn. Man må ikke lokke/guide hvalpen til at slippe. Det lærer hvalpen ingenting af. Vent til hvalpen selv slipper. Herefter starter "legen" igen. Det varer ikke længe, før hvalpen slet ikke gider tage fat i hånden.

PS: Man kunne nu fristes til at starte med trin 3, MEN indlæringen er så hurtig at hvalpen rent faktisk slet ikke lærer at kontrollere sine tænder overfor mennesker. Derfor skal man starte med trin 1 og 2 og dermed først lære hvalpen at bide forsigtigt. Dette kan give en fordel, den dag man f.eks. kommer til at træde hunden over poten. Så vil den ved kontakt med huden bide blidt og ikke hårdt.

Familiemedlemmer, besøgende og børn:

Det kan være vigtigt at instruere familiemedlemmer og besøgende om spillereglerne: Hårdt bid = AUV og stop for al kæleri, kontakt og hilsen. Har man mindre børn (0-7år), kan man klikke og belønne hvalpen, når hvalpen går hen til barnet for at lugte forsigtigt til det eller bare det at hvalpen opholder sig i nærheden af barnet på en acceptabel måde. Hvis hvalpen er uforsigtig i omgangen med barnet, vil det i mange tilfælde være effektivt, hvis man selv siger AUV. Dette vil hvalpen ofte reagere på i fald grundarbejdet er gjort! Lidt ældre børn (fra 7 år) kan fuldføre tretrinsraketten trin 3.II, men under opsyn af en voksen. Lad dem lege med hvalpen, lad hvalpen få fat, blive passive, klik og beløn, når hvalpen slipper. Derefter kan barnet klikke og belønne, når hvalpen nægter at tage fat i barnets hænder, når barnet bevæger hænderne frem og tilbage.

Når hvalpen er omkring 4 – 5 måneder gammel, vil hvalpebidningen forsvinde helt, **medmindre** man har givet hvalpen unødigt opmærksomhed herpå. Ved hjælp af systematisk træning forsvinder bidningen dog langt tidligere.

I-Nuuk og Balou lærte det dog på bare 1 døgn og den dag i dag fungerer det. Vedligeholdelse af indlæringen sker hele livet igennem!!

Og en gang til: Hvalpebidning er helt normalt!

Sig gerne dette til naboen eller andre med den unødvendige viden og indsigt, hvis han/hun klager over den "aggressive" eller "ondskabsfulde" hvalp!

Hvad skal man gøre, hvis hvalpen allerede har bidt sig fast i det 2 årige barns bukseben?

Skal man bare vente til hvalpen selv slipper? Nej, naturligvis ikke. Tag stille, roligt og forsigtigt hvalpen væk fra barnet uden at skræmme nogen af dem. Herefter skal man begynde at lære hvalpen, hvordan den bør opføre sig, når der er børn tilstede. Klik og beløn for forsigtig undersøgelse af barnet eller når hvalpen er i nærheden af barnet uden at tage sig synderligt af barnet.

Der er forskel på at træne og det at løse akutte situationer.

Man skal være konsekvent ved at fjerne hvalpen hver gang den river dugen ned, bider i ledningerne eller plager ungerne i familien (kan også sagtens tænkes at det er børnene, der plager hvalpen og så skal de også konsekvent fjernes). Når man har gjort dette, skal man begynde at tænke på, hvordan man kan lære hvalpen/barnet at gøre noget andet i disse situationer (f.eks. forholde sig stille i stedet for at løbe hysterisk rundt i rummet eller snuse forsigtigt til barnet/kæle forsigtigt med hunden i stedet for at bide sig fast/gribe fat eller gø/skrige og råbe). Problemet med mange hundehold/børnehold er at den eneste "træning" hunden/barnet har fået er akkurat i det den/de gør noget forbudt (akut situation). Dette har desværre ingenting med effektiv hundetræning/børnetræning at gøre. Jobbet som hundeejer/forældre består i at træne forebyggende for at undgå alle disse meget forudsigelige situationer.